

Landscape Innovation Schoon water in rivier de Ganges

400 Leerlooiërijen lozen per dag zo'n 50 miljoen liter water met chemicaliën en leerafval in de Ganges. Ongeveer 250.000 gezinnen zijn afhankelijk van het werk in de leersector.

Handhaving van milieuregels met hoge boetes of sluiting van bedrijven neemt de oorzaken van de problemen niet weg en leidt tot veel weerstand omdat het inkomen van duizenden mensen dan in gevaar komt. Daarom introduceerden we in het project nieuwe looiërij-technieken en gaven we trainingen op alle niveaus. Zo dringen we het waterverbruik en de vervuiling terug, verbeteren de arbeidsomstandigheden en het rendement van de looiërijen.

De Ganges is een van de meest vervuilde rivieren op aarde. Dit komt onder meer doordat leerlooiërijen hun afvalwater in de rivier lozen. Erg schadelijk voor mens en milieu rondom de rivier. Solidaridad startte samen met vertegenwoordigers van leerlooiërijen, de overheid en chemiebedrijf Stahl een 5-jarig project voor betere waterkwaliteit.

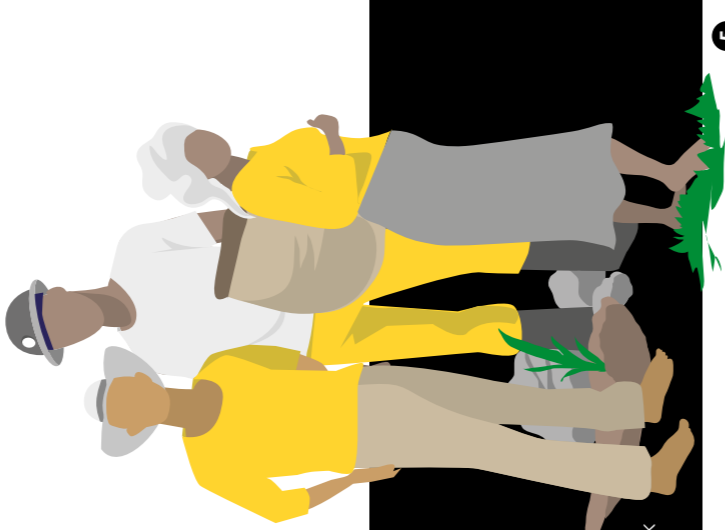
Solidaridad in 2017

Uw donatie is hard nodig!
Wereldwijd hielpen wij met uw steun:

● **485.000**
boeren, mijnwerkers en arbeiders

Onze jaarcijfers:

- Budget (wereldwijd): **€ 39,7 miljoen**
- Budget (Europa): **€ 22,3 miljoen**
- Medewerkers Solidaridad wereldwijd: **543**
- Medewerkers Solidaridad in Europa: **46**
- Inkomsten besteed aan fondsenwerving: **2,7%** (CBF-10nm is maximaal 25%)
- Solidaridad in Europa is onderdeel van Solidaridad Network

Palmolie

Grootste palmolie-certificeringsprogramma in Ivoorkust

Duurzame palmolie wordt de norm in Ivoorkust. Solidaridad lanceerde daar het grootste palmolie-certificeringsprogramma ooit, samen met de RSPO – de wereldcertificeringsinstantie voor duurzame palmolie. In een 3-jarig project trainen we 5.000 kleinschalige boeren in duurzame bedrijfsvoering.

Van 2014 tot 2016 werkte Solidaridad in Ivoorkust aan de verhoging van duurzame palmolieproductie. Ons certificeringsprogramma, gestart in 2017, is de volgende stap naar duurzame palmolie. Hierin trainen en ondersteunen we palmolieboeren en coöperaties bij een duurzame en betere productie. Ook ondersteunen we hen bij de certificering. Het wereldwijde programma van Solidaridad werkt daarnaast aan de ontwikkeling van de vraag naar duurzame palmolie op de wereldmarkt.

Dit kunt u doen

Wij streven samen met u naar een wereld waarin het evenwicht tussen productie en consumptie in balans is, zodat iedereen voldoende te eten heeft. Solidaridad is ervan overtuigd dat dit kan met respect voor elkaar, de aarde en de generaties die na ons komen. Uw bijdrage blijft voor de boeren, arbeiders en mijnwerkers waarmee wij samenwerken onmisbaar.

U kunt ons werk steunen door:

- een eenmalige of maandelijkse donatie;
- een schenkingsovereenkomst van minimaal vijf jaar, waarmee u vaak tot bijna twee keer zo veel schenkt zonder dat het u net te meer kost;
- Solidaridad te benoemen tot erfgenaam, of een legaat op te nemen in uw testament.

† **Goylaan 15, 3525 AA Utrecht**
info@solidaridad.nl, www.solidaridad.nl
Bankrekening: NL05 TRIO 0212 1854 11

Solidaridad

Partners:

Jaarbericht 2017/2018 INHOUW

- Landscape Innovation**
Schoon water in rivier de Ganges
- Koffie**
's Werelds eerste koffiebar zonder koffie
- Donateursdag**
Inspiratie voor fans van Solidaridad
- Katoen**
Topmerken doen nog weinig met duurzaam katoen
- Soja**
Keurmerk door duurzame soja in Mozambique
- Cacao**
Chocolade blijft guilty pleasure

Onze hartelijke dank voor uw steun

Solidaridad

Katoen Nieuw begin voor 'achtergelaten vrouwen' in China

Twintig miljoen Chinese katoenboeren worstelen met hoge kosten en lage opbrengsten. De mannen trekken naar de steden op zoek naar een beter leven en laten hun vrouwen alleen achter met de zorg voor de katoenboerderij en hun familie.

15 tot 20 vrouwen per dorp kregen leiderschaps- en businessstrainingen. Zo leerden ze hun gemeenschappen versterken en nieuwe ondernemingen opzetten. Deze kennis nammen ze mee naar hun dorpen waar ze andere vrouwen inspireerden. Zo bereikte het project de afgelopen drie jaar 14.254 mensen in 21 dorpen en werd er 4.700 ton duurzaam gecertificeerd katoen geproduceerd.

Wenshu Zhao, katoenboerin

In Wangdazhahler:

“Tijdens de training werd ik geïnspireerd door vrouwen die succesvolle bedrijven leidden. Ik voelde dat ik dat ook kon doen. Met ondersteuning van het project kocht ik een quilmaschine en startte ik een bedrijfje dat kussens maakt. Vandaag heb ik daarvoor een beter leven.”

Klimaatverandering

Een groeiende wereldbevolking, schrijnende armoede en uitbuiting aan het begin van productieketens. Dat zijn de ongekende uitdagingen waar we wereldwijd mee te maken hebben. De enige oplossing is duurzame productie, met respect voor mens en milieu!

Die oplossing is niet eenvoudig. Alleen met een nieuwe manier van denken en door problemen samen op grote schaal aan te pakken, kunnen we blijvende verandering brengen. Daarom roepen we consumenten, bedrijven en overheden op om in actie te komen. Zo openden we vorig jaar een tijdelijke 'Geen Koffiebar'. Daarmee maakten we Nederlanders bewust van het effect van klimaatverandering op de koffiekteelt en het inkomen van de koffieboer. Oplossingen zoeken we ook met financiële instellingen. We vragen deze te investeren in projecten die duurzame mondiale ontwikkeling bevorderen. Via leningen kunnen boeren bijvoorbeeld investeren in nieuwe aanplant die bestand is tegen klimaatverandering. Daarnaast

trainden we vorig jaar 485.000 boeren, arbeiders en mijnwerkers en zorgen we ervoor dat hun situatie verbeterde. Over deze projecten leest u in bijgaand jaarbericht.

Gelukkig zien we positieve verandering, maar de uitdagingen blijven enorm. Dat blijft onder meer uit de cacaosector, de koffiefreemeter en de Cotton Ranking. Hiermee maken we – samen met andere organisaties – de impact van duurzame ontwikkeling in de verschillende sectoren. Nog te weinig grote kledingmerken kopen duurzaam katoen in. En in de cacaosector blijft kinderarbeid en ontbossing een groot probleem. We blijven ons 100% inzetten om deze problemen aan te pakken. We hopen daarbij op uw steun te kunnen blijven rekenen.

Heske Verburg
Directeur Solidaridad Europa

Donateursdag Eerste inspiratiemiddag voor fans van Solidaridad

Wat doet een palmolie-expert? En wat is de impact van het werk van Solidaridad? Daarover lieten zo'n 40 fans en donateurs zich informeren op de eerste Solidaridad inspiratiemiddag.

Het hoogtepunt van de dag was de preview en toelichting van onze film Engel in het suikerriet. Die gaat over het werk van arts Emmanuel, die samen met Juan, de directeur van suikerfabriek De Engel, de nierproblemen van suikerrietkappers aanpakt en naar oplossingen zoekt. Heske Verburg, directeur Solidaridad Europa, deelde haar persoonlijke drijfveren voor ontwikkelingswerk. Zij vertelde

over haar bezoek aan het inspirerende Food for All-project in Kenia, waar lokale boeren leren meerdere gewassen duurzaam te verbouwen om het risico op misoogsten te verkleinen. Solidaridad Netwerk-directeur Nico Roozen benadrukte het belang van lokale Solidaridad teams, die de projecten afstemmen op lokale behoeften en zo meer impact hebben.

9

Katoen Topmerken doen nog weinig met duurzaam katoen

IKEA, Tchibo, C&A, M&S en H&M komen het beste uit de bus bij de inkoop van duurzaam katoen. Dat blijkt uit de Sustainable Cotton Ranking 2017 van Pesticide Action Network (PAN) UK, Solidaridad en het Wereld Natuur Fonds. Helaas boekte de rest van de topmerken weinig vooruitgang. De Cotton Ranking onderzocht in 2017 inkoop, beleid en transparantie van de 75 grootste bedrijven. 44 bedrijven doen nog (bijna) niets met duurzaam katoen.

De productie van duurzaam katoen neemt wel toe. Van 12% in 2015 naar 20% in 2017. Omdat de vraag niet voldoende is, wordt slechts 21% daadwerkelijk verkocht als duurzaam katoen. Met de Sustainable Cotton

Ranking sporen we bedrijven aan om 100 procent duurzaam katoen in te kopen en daarover te communiceren, zodat de katoensector sneller verduurzaamt.

13

Koffie 's Werelds eerste koffiebar zonder koffie

Opmerkelijk nieuws: op 1 december 2017 opende in Amsterdam de Geen Koffiebar. Je kon hier alles krijgen: sapjes, yoghurt of tosti's, maar geen koffie. Solidaridad bereidde zo de Nederlandse koffiedrinkers voor op een wereld zonder koffie. De Geen Koffiebar is onderdeel van onze koffiecampaigned, waarmee we aandacht vragen voor wereldwijde problemen in de koffieteel en handel.

Dat de koffie opraakt, is een reële verwachting. De landbouwgrond geschikt voor koffieteel zal door klimaatverandering in 2050 zijn gehalveerd. Bovendien hebben de 20 miljoen kleinschalige koffieboeren vaak geen bedrijfsopvolger, omdat koffieteel jongeren onvoldoende perspectief biedt. Bovendien verergert klimaatverandering de hardnekkige problemen, zoals lage inkomens en onvoldoende investeringen.

De oplossing: koffieboeren trainen in klimaatvriendelijke toekomstbestendige landbouw - Climate Smart Agriculture. Het bedrijfsleven investeert hier nauwelijks in, daarom moeten consumenten, overheden, bedrijven, investeer-

ders en de wetenschap in actie komen. Samen kunnen we de toekomst van ons geliefde kopje koffie redden.

10

Soja Keurmerk voor duurzame soja in Mozambique

In Mozambique trainden we 2.000 kleinschalige sojaboeren in duurzame landbouwtechnieken, dankzij cruciale steun van de Nederlandse Keten Duurzaam Varkensvlees (KDV). Eind 2017 kregen de sojaboeren erkenning voor hun goede werk, met het RTRS-keurmerk voor verantwoorde sojateelt. Deze standaard staat voor verantwoord pesticidengebruik, respect voor landrechten van lokale gemeenschappen en behoud van waardevolle bossen en biodiversiteit.

Soja wordt vaak gebruikt als veevoer. In Mozambique groeit de vraag naar soja door de groeiende welvaart. De sojaboeren in Mozambique zijn door Solidaridad gesteund met kennis van duurzame landbouwtechnieken, het verkrijgen van landrechten en de certificering. De certificaten gaan naar Keten Duurzaam Varkensvlees, die daarmee een extra bijdrage leveren aan duurzaam veevoer.

Sojaboer Abdul Naziam: "Met de goede zaden en de begeleiding van Solidaridad heb ik de oogst enorm verbeterd. Ik weet nu beter wat ik moet doen en heb meer planten per hectare."

14

'De enige oplossing is duurzame productie, met respect voor mens en milieu'

Heske Verburg, Directeur Solidaridad Europa

Cacao Cacao Barometer: chocolade blijft guilty pleasure

De cacaosector verkeert wereldwijd nog steeds in crisis, dat blijkt uit de Cacao Barometer 2018, opgesteld door 15 maatschappelijke organisaties waaronder Solidaridad. De grote problemen: uitzichtloze armoede, kinderarbeid en desastreuze ontbossing, met milieuschade en klimaatverandering tot gevolg.

Geen enkel bedrijf of regering haalt de duurzame doelen van de cacaosector, bijvoorbeeld om de kinderarbeid in 2020 met 70 procent te verminderen. Door dalende cacao-prijzen op de wereldmarkt, is de armoede in de boerengezinnen eerder toegenomen dan afgenomen. Daar wil Solidaridad verandering in

brengen. Maar dat kan alleen als het bedrijfsleven en overheden de markt structureel veranderen. En dus zijn de pijlen van het Cacao Barometer onderzoek vooral gericht op de bedrijven en overheden. Samen kunnen zij er voor zorgen dat boeren structureel hogere prijzen krijgen en een leefbaar inkomen verdienen.

11

Textiel Duurzame verbeteringen in Ethiopische kledingfabrieken

Een duurzaam kledingstuk uit Ethiopië? Dat komt dichterbij. Want samen met onze partner Sympany werken we aan duurzame ontwikkeling van de Ethiopische textiel- en kledingsector. We willen dat deze groeiende industrie geen schade aan het milieu toebrengt en eerlijke banen genereert.

Ons werk voor een duurzame textiel- en kledingsector in Ethiopië startten we in 2016 met het Better Mill Initiative. Hiermee begeleiden we 74 Ethiopische fabrieken bij verbeteringen in werkomstandigheden, gebruik van water, energie en chemicaliën, kwaliteit en productiviteit en eisen van internationale merken. We stellen bijvoorbeeld samen met hen verbeterplannen op, geven workshops en delen kennis. Zo gingen de fabrieken aan de slag met het verbeteren van de veiligheid op de werkvloer, energiebesparing en het in kaart brengen en elimineren van schadelijke chemicaliën in het productieproces. In 2018 vragen we extra aandacht voor de industrie in Ethiopië met een speciale campagne.

12

Suiker Sterfte suikerriet- kappers voorkomen

Suikerrietkappers werken in oogstperiodes 6 à 7 dagen per week keihard in de brandende zon. Duizenden suikerrietkappers krijgen hierdoor last van chronisch nierfalen en sterven op jonge leeftijd. Solidaridad boekte in El Salvador goede resultaten met een proefprogramma, gericht op schoon drinkwater, rust en schaduw.

Honderden suikerrietkappers deden mee met het project van Solidaridad in El Salvador, medegefinancierd door de Nationale Postcode Loterij. Een van de suikerrietkappers vertelt: "We krijgen schoon en koel drinkwater in het veld en weten nu dat we regelmatig rustpauzes moeten nemen in de schaduw." De resultaten van het programma zijn positief: de suikerrietkappers zijn energieke, hebben betere nierwaarden en produceren meer. Om te zorgen dat de verandering in de hele suikersector plaatsvindt, gaan we actief in gesprek met overheden en suikerwerkingsbedrijven. Inmiddels werken we samen met meer dan 25 suikerfabrieken in Mexico, Midden-Amerika en de Caraïben.

15

16